

VIRRAN

02/2023
PÄIJÄLÄN
KYLÄLEHTI

varrelta

sivu 4

MM-Ralli tulee taas

sivu 17

Juhannusmenu

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

VIRRRAN varrelta

1. Pääkirjoitus ja sisältö
3. Keväsiivoustalkoita Päijälässä
4. MM-Rallin erikoiskoe
5. Päijälässä tapahtui keväällä
7. Päijälän Valinta
8. Hyötykasvikerho
9. Metsästysseura toiminta Päijälässä
11. Peikontarha
15. Ollin pajalla
17. Juhannusmenu a'la Sarin Kotikahvila
19. Leppäkosken mummo kertoo
21. Niemisen Riston muistolle
22. Riihigallerian kesä
23. Tiekirkon kesä
24. Päijälän tapahtumat
24. Pyhiinvaellus
25. Päijälä-info

15 Ollin pajalla

11 Peikontarha

mahdollisuus! Tartun siihen? Tartu sinäkin!

Täällä Päijälässä on rauha! Vedet virtaavat entisellä uittoreitillä hallitusti ja ensimmäiset melontaharrastajat ovat jo nauttineet reitin kauniista luonnosta ja Siiskosken laskettelusta. Keväällä on aloitettu MM-rallin järjestelyt – taas ”viimeisen” kerran – yhdeksännen kerran tässä jaksossa. Nuo kerrat ovat lisänneet omalta osaltaan yhteisöllisyyttä kylällä osallistujien kesken ja samalla mahdollistaneet monet kylän yhdistysten yhteisten ja omien hankkeiden toteuttamisen. Mutta se on edellyttänyt myös paljon edeltävää ja jälkikäteistä työtä monelta kyläläiseltä ja yli 250 hengen työpanoksen varsinaisena rallipäivänä. Ja niin se edellyttää jälleen. Ilahduttavaa on, että moni on jo lupautunut mukaan tänäkin kesänä, mutta lisää porukkaa vielä tarvitaan. Olen ollut erittäin iloinen, että monet vapaa-ajan asukkaat ovat tulleet innolla mukaan rallin järjestelyihin ja sen myötä myös muihin kylän yhteisiin hankkeisiin ja tapahtumiin. Se on elävän kylän yksi merkki!

Onneksi ralli ei ole ainoa yhteinen aktiviteetti kylällä. Vanhan kyläkaupan, Päijälän Valinnan remontointi käynnistyi viime syksynä. Tavoitteena on avata ehkä jo kesällä 2024 kiinteistössä Olli ja Risto Lehdon lahjoittamaan uittomateriaaliin perustuva näyttely. Uittohan olivat aina 60-luvulle asti yksi merkittävä työllistäjä ja tapahtuma kylällä. Samalla uittomahdollisuus avasi uittoreitin varren metsänomistajille ansaintamahdollisuuden ja sen myötä paransi elämisen mahdollisuuksia täällä. Tätä tuleva näyttely tulee avaamaan kävijöilleen tavalla tai toisella. Tunkelon säätioilta ja Kuhmoisten kunnalta on saatu avustusta kiinteistön sähkötöiden ja vesi- ja viemärijärjestelmien uusimiseen ajan tasalle. Valtaosa sähkötöistä on juuri valmistunut. Hankkeen jatkosta on keskusteltu jo positii-visessa hengessä Vesurin kanssa. Siitä lisää syksyllä.

Kesä on kylällä tapahtumien kulta-aikaa. Mm. Riihigalleriasa ja tiekirkossa on taas kummassakin omat näyttelynsä. Kukin yhdistys informoi omista tapahtumistaan myös tässä lehdessä, kylän ilmoitustaululla, nettisivuillamme ja isommista tapahtumista myös Kuhmoisten Sanomissa.

Tavoitteena on tänä vuonna käynnistää myös kylän uuden kehittämissuunnitelman toteuttaminen vuosille 2025-35; edellinen on päättymässä ja melko hyvin toteutunut. Sen käynnistäminen aloitettaneen kyläkokouksella, jonka ajankohdasta informoidaan myöhemmin. Suunnitelman tekemiseen ja sitten sen toteuttamiseen tarvitaan ehdottomasti uutta voimaa! Tiedän, että uusia ajatuksia ja uutta energiaa kylällä kyllä on. Suunnataan se yhteiseksi hyväksi!

Hyvää ja nautinnollista kesää sekä Jumalan siunausta kaikille kyläläisille!

Hannu Lahtinen

Virran Varrelta - Päijälän kylälehti, 02/2023.

Virran Varrelta -toimituskunta: Hannu Lahtinen (päätoimittaja), Leena Bragge, Riitta Hellqvist, Eeva Honkanen, Ulla Lahtinen, Risto Lehto, Sari Liehu, Mirikka Lempiäinen, Eeva Markkanen, Risto Nieminen, Terhi Ratalahti, Aino Ruokola, Matti Santanen, Hannu Valkama, Merja Åkerlind

Julkaisijat: Päijälän kristillinen yhdistys, Päijälän seudun kyläyhdistys ja Mäkimaan Muhku

Lehden taitto: Mirikka Lempiäinen

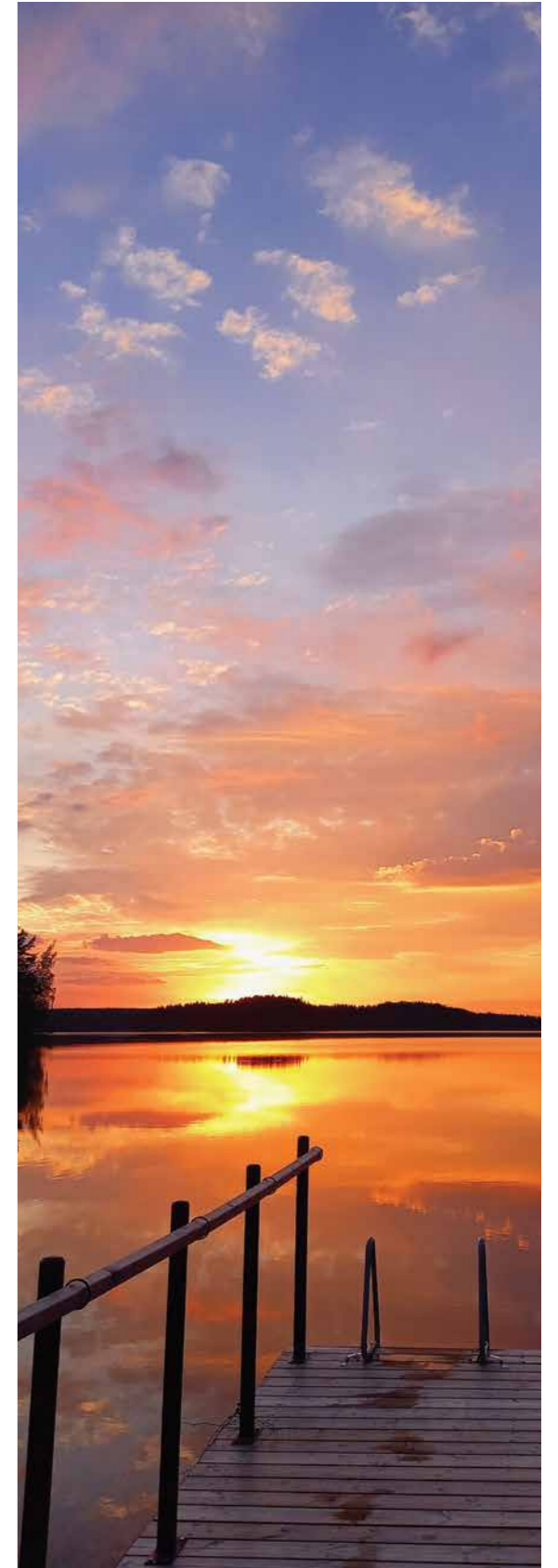
Painatus: Padasjoen kirjapaino. Painetaan 4 krt. vuodessa.

Yhteystiedot: Päijälän kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lahtinen, 0500 304769, hannu.lahtinen@pajjala.fi

Päijälän seudun kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge 040 8326131, leenaobragge@gmail.com

Mäkimaan Muhku: Risto Lehto, rhlehto1@gmail.com

Kansikuva: Aulikki Niemi-Savolainen

Pääkirjoitus

Arvoisa lehtemme lukija!

Kevät ja alkukesä ovat luonnossa uuden kasvuston, uusien mahdollisuuksien aikaa. Se, mikä näytti syksyn kääntyessä talveen kuolevan ja peittyvän lumen alle, on saanut uuden elinvoiman ja noussut eloon. Luonto on ihmeellinen! Uusi mahdollisuus. Tämä aika on toivon ja uudistumisen aikaa!

Mutta mitä juuri tapahtui Ukrainassa? Pato tuhottiin ja valtavat vesimassat vyöryvät vapaasti kohti Mustaa merta. Ihmisiä siirretään pois kodeistaan. Saadaan aikaan sodan, tappamisen lisäksi vielä luonnonkatastrofi. Sota ei näytä loppuvan. Tuhoaminen ja kärsimys näyttää siellä vain kasvavan. Tällainenko on ihmislunto? Siitä on kyllä todisteita kautta koko ihmiskunnan ajan. Historiasta 2500 vuotta sitten kertoo mm. Jesajan kirja, jota parhaillaan tutkimme Rukoushuoneen raamattupiirissä. Mutta tuo kirja kertoo myös siitä, että oli toivoa ja on toivoa tänäkin päivänä. Mitään ei tapahdu tämän maailman Luojan, Raamatun Jumalan tietämättä. Mitkä ovat syyt ja seuraukset, sitä avaa Jesajan kirja myös tämän päivän ihmiselle. On myös toivon

KEVÄTSIIVOUSTALKOITA

Päijälässä

Luonto uudistuu ja pitää huolta itsestään, mutta näin keväällä on hyvä auttaa sitä vähän. Aurinko on hellinyt meitä päiväkausia. Ihminen latautuu aloittamaan uutta kesää auringon akuista. Haravat kaivetaan talvisäilöstä ja heti ensimmäisten pölvien ilmestyttyä maahan tekee jo mieli aloittaa lehtien poistaminen kevätukukien tieltä. Ei joka paikkaa tarvitse kuopsuttaa, mutta vanhat lehdet ovat kompostille kultaa ja näin varmistetaan seuraavan vuoden voima kasvi- ja kukkamaille omasta takaa ilman keinolannoitteita.

Täällä maalla jokaisella on oma piha hoidettavana ja riippuen pihan koosta tarvitaan välillä naapuriapuakin. Kylällä on myös yhteisiä taloja, joiden pihat ovat suuria ja silloin pitää kutsua talkooväki koolle. Yhteisöllisyys on voimaa ja suuretkin asiat tuntuvat pieniltä. Mukavinta on urakan jälkeen syödä evästä ja juoda ahkeruuskahvit, kuten Aino-äidilläni on aina tapana keitellä pienenkin työrupeaman jälkeen.

Edellisinä vuosina on ollut hiljaisempaa talkoiden kanssa johtuen osin koronasta, tilavarausten ajankohdista ja myös kevätkelit ovat olleet hyvin vaihtelevat. Äitienpäiväksi olemme aina yrittäneet saada Pirtin pihan kauniiksi vieraita varten. Joskus talvi viipyy pidempään, eikä lumet sula tarpeeksi nopeasti äitienpäiväsiivousta varten. Siivouspäivistä sopiminen etukäteen on silloin vaikeaa, koska säitä ei voi ennustaa.

Tänä vuonna Pirtin kevättalkoosää suosi meitä ja saimme 16 hengen porukalla kolmessa tunnissa ison pihan melkein valmiiksi. Talkoista oli informoitua kaikkialla mediaa myöten ja paikalle saapuivat kaikki kynnelle kykenevät. Lopuksi ilmestyi vielä metsuri kaatamaan pari puoliksi kaatunutta puuta kentän laidalta. Niistä saimme täydennystä polttopuubarastoon. Ja myöhemmin monivuotinen puutarha-alan asiantuntijamme kävi huoltamassa seinustan pensaat. Parin päivän päästä Pirtin monitoimimaiset siivosivat myös sisätilat lailla tornadon.

Riihigalleria on jo vuosia ollut kunnan omistuksessa, mutta meille se on tärkeä kohtaamispaikka kesäisin. Vaihtuva taidenäyttely tuo kylään myös paljon vieraita aina ulkomailta asti. Kahvio on auki melkein joka päivä. Pihansiivous pyrittiin tänä keväänä tekemään niin aikaisin, ettei pitkät heinät häiritse haravoimista. Kunnan pääkirjaston henkilökunta ja toimintakeskuksen Tekevät aloittivat haravoimisen 20.5. tiistaina. Lauantaina kylän oman väen haravointitalkooseen ei sitten osallistujia enää riittänyt, kuten ei viime vuonnakaan. Tekemistä jäi vielä paljon. Ehkä ”joku muu” käy taas haravomassa loput.

Teksti: Leena Bragge

Kuva: Leena Bragge

MM-RALLIN ERIKOISKOE PÄIJÄLÄSSÄ

sinua tarvitaan!

Kylämme suurin yhteisponnistus, MM-Ralli ajetaan elokuun ensimmäisenä viikonloppuna 5.8.2023.

Kylän yhdistykset ovat jälleen tehneet järjestämissopimuksen Suomen MM-rallin pääjärjestäjän AKK-Sportsin kanssa. Ralli toteutetaan edellisten vuosien periaatteiden ja vastuunjaon pohjalta. Samoin Oriveden Urheiluautoilijoiden kanssa on tehty edellisiä vuosia vastaava sopimus rallipäivän vastuu- ja työnjaosta.

Rallireitti on sama kuin viime vuonna (Liehentie – Sappeentie - Päijäläntie, jolta poiketaan Kuoksen lenkille) ja maali viime vuoden tapaan Korpelan talon jälkeen. Tie suljetaan klo 6.15 ja avataan viimeistään klo 19.30. MM-sarjan ensimmäinen ajo alkaa klo 9.05 ja toinen klo 16.35. Välissä vetomiesluokka. Katselualueet ja parkkialueet ovat samat kuin vuonna 2022.

Hyvä yhteistyö maanomistajien kanssa - joiden maa-alueita tarvitaan katselualueiden, kulkureittien ja parkkipaikojen toteuttamiseen reitin varrella – mahdollistaa tänäkin vuonna rallin toteuttamisen onnistuneesti. Reitin varrella tarvitaan noin 130-140 henkilöä, lipunmyyntiin noin 30-40 henkilöä, parkkialueille liikenteenohjaukseen 20-25 ja myyntipisteisiin 60-80 henkilöä. Tämä tarkoittaa, että meillä tulee rallipäivänä 5.8. olla töissä minimissään noin 250 henkilöä. Ilmoittautuminen eri tehtäviin on ollut ilahduttavan aktiivista, mutta vielä tarvitaan lisää, myös Sinua. Ilmoittaudu jollekin alla olevista. Näin pääset mukaan nauttimaan yhteisöllisyydestä ja olet kokemusta rikkaampi. Pienestäkin panoksesta on suuri apu!

Mutta ralli ei ole vain tuo rallipäivä, vaan sitä ennen tarvitaan porukkaa mm. raivaamaan ja rakentamaan katselualueet, kulkureitit, myyntipisteet jne. ja sitten rallipäivän jälkeen purkamaan rakennelmat ja siivoamaan alueet. Rakentamisessa päästään tositoimiin heinäkuun alussa.

Hyvä lukija, olet sitten ollut mukana aiemmin tai nyt mietit osallistumista vuoden suur tapahtumaan Päijälässä, ota rohkeasti yhteyttä alla oleviin yhdistysten puheenjohtajiin tai Marja Ikoseen. Katsotaan sitten yhdessä, mikä paikka/työtehtävä sinulle sopii parhaiten, jos se ei ole sinulle etukäteen selvillä.

Päijälän kyläyhteisö tarvitsee sinua!

Lisätietoa rallin järjestämisestä kylän eri tiedotuskanavien ja WhatsApp-ryhmien kautta.

Mika Liehu	Metsästysseura	0500187180	mika.liehu@elisanet.fi
Leena Bragge	Kyläyhdistys	0408326131	leenaobragge@gmail.com
Risto Lehto	Mäkimaan Muhku	0505952051	rhlehto1@gmail.com
Marja Ikonen	Rallisihteeri	0405247944	marja.ikonen@pajjala.fi
Hannu Lahtinen	Rallikoordinaattori	0500304769	hannu.lahtinen@pajjala.fi

Nautitaan alkavasta kesästä ja rallin tuomista mahdollisuuksista!

Teksti: Hannu Lahtinen

Kuva: Rainer Lehtonen

TAPAHTUIPA KERRAN KEVÄÄLLÄ

Päijälän tapahtumien yhteenvetoa

Yhteisten asioiden äärellä - Kyläyhdistyksen kevätkokous

Päijälän seudun kyläyhdistyksen kevätkokous veti noin 20 osanottajaa. Joukkoon kuului niin kyläläisiä kuin puolivakituisia asukkaita ja kävijöitä.

Vilkkain keskustelu virisi monipalvelukeskuksen remontista. Rahaa on rallitalkoitten ansiosta alkupanokseksi, mutta lisää tarvitaan rutkasti esimerkiksi lämmitys- ja sähköjärjestelmiin. Tarkoitus on saada Lehdon veljesten keräämä uittokalusto ja muu materiaali yleisön nähtäväksi aikaisintaan 2024.

Pirtille hankittu WiFi-yhteys sai kokousväeltä kiitosta toimivuudestaan. Seuraaviin uudistuksiin kuuluu uusi painos kyläkirjasta Leppäkosken kohinaa. Lisää tietoa kyläyhdistyksestä ja muistakin järjestöistä löytyy Päijälän kotisivujen kautta.

Kevättori

Kevättorilla Pirtillä oli pitkälti toistakymmentä myyjää, kauimmaiset Jämsästä, Keuruulta ja Kangasalta asti. Lieneekö kylmä viima vaikuttanut asiaan, kun ostajat loppuivat ennen puoltapäivää ja myyjätkin rupesivat pikkuhiljaa purkamaan pöytiään. Kauppa kävi kohtuullisesti. Kaurahiutalet loppuivat alkuunsa. Kasvit tekivät myös kauppansa. Kyläyhdistyksen jäsenmaksuja maksettiin ja kalastuslupia ostettiin. Pirtin kirpputorilla oli loppuunmyynti, mutta vielä jäi aarteita jäljelle. Jouko Ikonen myi viimeisiä Päijälä-tuotteita alennuksella, kuvassa Eino Nykäselle. Jäljelle jäi muutama S- ja XXL-kokoinen huppari.

Rallien kiitoslounas

Rallin päättäjaislounas rallitalkoolaisille pidettiin toukokuun alussa Pirtillä. Siitä tuli samalla uuden rallikauden avajaiset, jossa rallikoordinaattorit Hannu Lahtinen ja Mika Liehu valoivat uutta intoa osallistujiin.

Muhkun Kevätkirmaisu

Muhkun Kevätkirmaisu äitienpäivänä toteutettiin nyt 48. kerran (vain nimi muuttunut). Yleisöä viihdytettiin Pirtin kentällä tarjoamalla pihagolfia, ruutuhyppeilyä, poikien killinpelua, puujalkakävelyä ja frisbeegolfia.

Juoksureitti: Pirtin kenttä-Riigalleriantie-Huhtilahti-Sammakkosilta-Riihigalleria-Ainonsilta-Pirtin kenttä

Naiset

1. Paula Lahnajärvi Kereskosken Kohina 14.40

Miehet 65 v.

1. Matti Åkerlind Muhku 20.18

Miehet 75 v.

1. Kalervo Karvanen Muhku 18.18

2. Olli Lehto Muhku 21.22

Kuntoilijat: Marja Ikonen, Jouko Ikonen, Pia Tanner, Marko Tanner, Heikki Åkerlind, Risto Lehto, Liisa Santanen, Matti Santanen, Marja-Liisa Luostarinen ja Tapio Konttila.

Yhteiskristillinen tilaisuus

Rukoushuoneella pidettiin toukokuussa yhteiskristillinen tilaisuus, joka oli jo perinne ennen koronaa. Maria Damlin ja Anna-Maija Lehtinen lauloivat ja laulattivat kitaran säestyksellä yleisöä. Tunnelma oli kuin rukoushuoneen entisten kitarakuoroisten aikaan. Kaija Taival Sahalahdelta ja Reijo Heikkilä Kuhmoisten helluntaiseurakunnasta puhuivat.

Heikkilä kertoi havainnollisesti taivastiellä kulkemisesta verraten sitä Tampereen tiehen. Päästäksemme perille taivaaseen tai Tampereelle meidän on oltava varmoja siitä, että olemme oikealla tiellä. Taivaaseen pääsee vain Jeesuksen kautta, Tampereelle useampaakin kautta. Kummallakin tiellä on tasaisia kohtia, ylämäkiä ja alamäkiä. Välttyäksemme haavereilta meidän on noudatettava liikennemerkkien ohjeita, kieltoja ja rajoituksia ja Raamatusta löydämme liikennemerkit taivastielle. Kumpiakaan merkkejä ei ole tehty meidän kiusaksemme vaan matkan turvallisen sujumisen takia. Hyvää matkaa kummallakin tiellä!

Tekstit: Ulla Lahtinen, Risto Lehto ja Merja Åkerlind

Kuvat: Ulla Lahtinen, Matti Santanen ja Merja Åkerlind

PÄIJÄLÄN VALINTA, KYLÄTALO, PERINNETALO

-missä mennään

Rakkaalla lapsella on monta nimeä, mutta mikä niistä olisi tulevaisuudessa toimiva ja kuvaava? Siitä voisitte te lukijat tehdä ehdotuksia. Ehdotukset voi laittaa mm. sähköpostilla Marjalle marja.ikonen@pajjala.fi

Tänä keväänä talossa on pikkuhiljaa purettu ulkoseinälevyt uuden laudoituksen tieltä, sisällä paneloitu lisää seinä, laitettu listat jne. 3-4 hengen voimin on tehty yli 300 talkootuntia. Kesäkuun alkupuolella oli isommat talkoot, jossa mm. paneloitiin etuseinä ja asennettiin uusi ulko-ovi.

Myyvälätilan sähköjen uusiminen on ollut isoin urakka. Siinä on ollut avainasemassa alan asiantuntija, kesäpäijäläläinen Lassi Matikainen. Hän on ollut sähkömiesvävykokelaansa Kai Ikäläisen kanssa laittamassa sähköpiuhoja paikoilleen, kylän muita miehiä apureina. Varsinaisena urakoitsijana toimi ja lupia vaativat toimenpiteet teki Insinööritoimisto Sorsimo Oy. Kaikki on nyt valmiina myös kahden ilmalämpöpumpun asennukseen. Näyttelytilan katossa on liukukiskot, joihin voi asentaa melkoisen määrän kohdevaloja näyttelytilan valaisemiseen sekä seinillä runsaasti pistorasioita. Myös uusi ulkopistorasia sekä normaalivirrälle että voimavirrälle on asennettu palvelemaan mm. rallissa Lammela 1:n sähkönsaantia.

Seuraava isompi ponnistus talon käyttökuntoon saamiseksi on putkiremontti. Tunkelon säätöiltä ja Kuhmoisten kunnalta on saatu avustusta sekä sähkötöiden että putkiremontin toteuttamiseen. Toki omaa rahaa tarvitaan

myös ja rallitapahtuman kautta se on taas mahdollista. ELY-keskukseltahan saatiin maaseudun kehittämistä haava 50% talon ostohinnasta. On kyllä hienoa ja meidän kylän hankkeiden kannalta toteuttamisen kannalta välttämätöntäkin, että kylien kehittämistä tuetaan ainakin tällä hetkellä useampien kanavien kautta. Mutta aina se edellyttää myös talkoohenkeä ja sen myötä talkootyötä meiltä kyläläisiltä. Näissäkin talkoissa on ollut mukana ilahduttavasti porukkaa Ikosen Joken johdolla ja pääasiassa Marjan huolehtiessa muonituksesta.

Miten eteenpäin? Seuraava vaihe kiinteistössä putkiremontin toteuttaminen rallista toipumisen jälkeen. Sitten ruvetaan etsimään asiantuntijaa tukkilaismateriaalin luettelointiin sekä valmistellaan uuden kyläsuunnitelman aloittamista. Se aloitettaneen kyläkokouksella, kuten noin 10 vuotta sitten tehty kyläsuunnitelmakin. Miten nämä asiat yhdistetään ja yhdistetäänkö, jää nähtäväksi. Vesurin kanssa on jo aloitettu keskustelut molemmista positiivisessa hengessä. Syksyllä oltaneen viisaampia. Muistetaan, että vierivä kivi ei sammaloidu. Liike pitää mielen virkeänä. Päijälän kehitys ei pysähdy! Siihen tarvitaan jokaista, joka pienesti tai isosti haluaa olla mukana ja vaikuttamassa.

Teksti: Hannu Lahtinen

Kuvat: Ulla Lahtinen

HYÖTYKASVIKERHO

Tämän lehden ilmestymiseen mennessä on porkkanat jo kylvetty ja 16.6. on tehty retki Ouninpohjan Niinijärven arboretumiin.

Hyötökasvikerholaiset tarkkailevat ja hoitavat kylvöksiään kaiken kesää. Aikaisinta satoa saadaan raparperista ja monivuotisista yrteistä, joita on ruohosipuli, saksankirveli tai mäkimeirami. Kylvetyistä kasveista salaattia ja retiisiä saadaan myös alkukesästä.

Vuoden yrtti poimulehti keväisenä salaattilehtenä on helppo käyttää. Nuoret vielä supullaan olevat lehdet ovat pehmeitä ja maukkaita. Lehtiä voi silputa myös voileivän päälle. Lehtiä ja kukkia voi käyttää teeaineena tuoreina sekä kuivattuina. Kukka kehittää myös siemeniä, joita voi käyttää mausteena.

Poimulehteä tunnetaan Suomessa 30 lajia. 1400-luvulta lähtien sitä on käytetty myös lääkkeellisessä mielessä. Se on hyödyllinen mm. vatsan toiminnalle.

Porkkanasalaatti

- vajaa dl kermaviiliä
- 1 tl kidesokeria tai hunajaa
- 1 tl sinappia
- 150 g porkkanaraastetta
- ½ dl auringonkukan siemeniä
- 1 dl nuorta poimulehtisilppua

Valmistus: Kermaviilikastikkeeseen sekoitetaan porkkanaraaste ja auringonkukan siemenet. Pinnalle ripotellaan poimulehtisilppua.

Elokuulla nousevat rouskut. Vuoden sieni on haaparousku. Toiveissa olisi saada taas sienikurssi tai sieninäyttely syksyllä. Siitä viestitetään aikanaan.

Teksti ja kuva: Aino Ruokola

YLI 70 VUOTTA

metsästysseuratoimintaa Päijälässä

Mitä yhteistä on golfilla, keilauksella ja metsästyksellä? Kaikissa niissä pitää osua. Miten golf ja keilaus ovat "helpompia" lajeja kuin metsästyks? Tietenkin siten, että niissä näkee suoraan, mistä meni ohi.

Itse olen tällä vuosituhanella harrastanut noita kaikkia lajeja vaihtelevasti. Metsästyksen eduksi pitää sanoa, että se on monipuolinen harrastus tutustua luontoon ja sen eläimiin sekä samalla kasveihin. Viime syksynä lähdin ensimmäistä kertaa elämässäni hirviporukkaan. Taas opin paljon uutta.

Tässä korona-aikana ja sen jälkeenkin olemme eläkeläisinä vaimoni kanssa asuneet etupäässä mökillä Lievejärven rannalla, joten harrastukset ovat painottuneet kalastukseen, metsästykseseen ja muiden luonnonantimien keräilyyn sekä tietenkin vanhojen rakennusten kunnossapitoon.

Valtaosa Suomessa olevista yksityisistä maan- ja metsänomistajista on vuokrannut maidensa metsästoikeuden paikalliselle metsästoikeudelle. Vuokran vastikkeena on yleensä riistanhoitotyö riistaeläinkantojen säätelemiseksi.

Päijälän Seudun Metsästoikeus ry:llä on takanaan yli 70 toimintavuotta. Metsästykselle vuokrattujen alueiden kokonaispinta-ala on runsaat 5500 hehtaaria, josta pienriistakäytössä on runsaat 4500 hehtaaria.

Riistanhoitotyö on tärkeää

Luonnossa harrastamisen lisäksi metsästäjät tekevät myös erittäin tärkeää riistanhoitotyötä. Metsästäjällä pidetään lajitaso kohtuullisena, ettei joku yksittäinen laji pääse valtaamaan liian suurta tilaa luonnossa, mistä voi olla suurtakin haittaa luonnon tasapainon, autoilijoiden tai uudistuvan metsän eli taimikoiden kannalta. Esimerkiksi hirvi on meillä täällä Suomessa suuri riistaeläin, jonka populaatio voi liian suureksi kasvaessaan saada paljon pahaa aikaa.

Riistan osalta meillä tehdään täällä Suomessa joka vuosi muutaman kerran vapaaehtoisten metsästäjien kanssa riistakolmiolaskenta, jolla voidaan määrittää se, kuinka paljon voidaan seuraavana syksynä saalistaa kutakin riistaeläintä. Esimerkiksi viime syksynä Päijälän seudulla metsästoikeus rajoitti teeren ja metson metsästyksistä kannan elinvoimaisuuden varmistamiseksi.

Metsästyks on harrastus, jossa vastuullisesti samalla toteutetaan eri riistakantojen hoitoa. Metsäkanalintujen ja jänisten kantojen säätely on sitä, että huonoina aikoina pyritään edistämään kantojen elpymistä ja rajoitetaan

metsästyksistä.

Pienpetokantojen kasvu toisi puolestaan omalta osalta mukanaan monien eläinten keskuudessa liikkuvien tautien holtitonta leviämistä. Yksi tällainen on esimerkiksi kapi. Tällaisessa tilanteessa emme ehkä enää uskaltaisi käyttää luonnon marjoja hyväksi siinä pelossa että taudit leviäisivät marjojen kautta myös meihin ihmisiin. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että joutuisimme jättämään hyvät vitamiinit metsään, emmekä voisi käyttää niitä hyväksenne terveyttä ylläpitääksenne.

Metsästyks

Metsänomistajalle suurin hyöty tulee hirvien, peurojen ja kauriiden metsästämisestä. Näin maallikkona ajattelisin, että hyötyä tulee myös paljon puheena olleiden hiilinielujen näkökulmasta. Hirvieläinkannat ja myös hirvieläinten aiheuttamat taimikkotuhot saadaan pidettyä kurissa oikein määritellyllä metsästyksellä.

Hirvikanta seuran alueella oli viime jahtikaudella aiempia vuosia pienempi. Niinpä seura päätti olla käyttämättä osan luvista. Tulevalle metsästyskaudelle hirvilupien määrä alueellamme pienenee merkittävästi. Osasyys pienentyneeseen hirvikantaan arvellaan susikannan kasvua. Vaikka päälauma tällä hetkellä lieneekin tuolla Kuhmoisten pohjoisosissa ja Jämsän kulmilla, on Päijälän alueellakin tehty susihavaintoja syksyllä ja talvella.

Seura osallistui myös Lions Clubin Leijona-hirvijahtiin yhteistoiminnassa naapuriseurojen kanssa. Jahdissa saatiin saaliiksi hirvisonni, joka sittemmin huutokaupattiin Kuhmoisissa. Myös peuran metsästyks seuran alueella oli mahdollista.

Jäniksen metsästyks oli metsästyskaudella alueellamme aktiivista. Metsäkanalintujen metsästykseseen metsästoikeus antoi rajoituksia (metson ja teeren osalta) kannan elinvoimaisuuden varmistamiseksi.

Riistanhoito ja riistalaskennat

Pienriistan ruokintapaikkoja alueella on muutamia ja riistakiviä hirvieläimille kymmenkunta.

Riistapeltoja seuran alueella oli noin 1 hehtaari kolmessa eri paikassa. Seuralle hankituilla riistakameroilla ja seuran jäsenten omilla riistakameroilla saimme arvokasta tietoa riistan määrästä ja liikkumisesta.

Pienpetoja on pyydetty aktiivisesti loukuilla ja luolakoivilla. Näin pyrimme mm. varmistamaan metsäkanalintujen kantojen kasvamista sekä etenkin vieraslajien kantojen pienentämistä. Tätä tavoitetta varten seura on hankkinut erilaisia loukkuja lainattavaksi.

Meille tulee useasti yhteydenottoja ja pyyntöjä tulla poistamaan vahinkoa aiheuttavat supit talojen alta tai rannoilla pyörivät minkit, jotka tuhoavat lintujen pesiä.

Aina ei todellakaan tarvitse metsäneläimiä katsoa pysynpiippua pitkin. Meillä on mökin takana vajaan sadan metrin päässä lintujen ruokintapaikka ja riistakamera. Ohessa on sieltä muutamia kuvia lähiajoilta.

Metsästoikeus seuran muu toiminta

Osa metsästoikeus seuran ja sen jäsenten toimintaa on tietenkin metsästävien koirien kasvatusta, koulutusta ja siihen liittyvä kilpailutoiminta. Passussa järjestettiin pörrimestaruushaukkukoe lokakuussa ja marraskuussa oli karjalankarhukoivien SM-kilpailut Eräjärvellä, joihin oli tiettyjä maastoja kohdistettu myös seuramme alueelta.

Päijälän Seudun Metsästoikeus seuran viime vuosien toiminta on painottunut Passun toimintakeskuksen rakentamiseen. Viime vuoden talkootyö Passussa keskittyi pääosin uuden monitoimitilan rakentamiseen. Tilaan on rakennettu muun muassa riistan käsittelyyn asianmukaiset puitteet. Tila kylmiöineen toimii myös muiden tapahtumien aputilana. Rakenteilla on myös ulkovarasto. Monitoimitila saatiin siihen pisteeseen, että syksyn hirvijahdin saaliit saatiin siellä käsiteltävä asianmukaisesti. Tälle vuodelle jäi vielä viimeistelyhommia.

Metsästoikeus seura rahoittaa toimintansa pääosin jäsenmaksuilla ja talkootyöstä saatavilla tuotoilla. Talkootyö on sisältänyt paitsi Passussa tehtäviä rakennustöitä myös osallistumista mm. kansainvälisen koiranäyttelyn järjestelyihin Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa, Kuhmalahdi Pulling -tapahtuman järjestelyihin, Kuhmoisten talvirallin järjestelyihin ja tietenkin elokuussa Secto Rally Finland -järjestelyihin. Osallistumalla näihin muiden organisaatioiden tapahtumiin, saamme sieltä vastavuoroisesti talkootyöpanosta tuon elokuun rallipäivän järjestelyihin.

Toivotan kaikille aurinkoista kesää. Nauttikaa luonnosta ja luonnon tarjoamista antimista. Kunnioittakaa jokamiehen oikeuksia. Kaikkialla maailmassa ei sellaisia ole. Metsästäjille saalisrikasta uutta metsästyskautta syksymmällä.

*Teksti ja kuva:
Hannu Valkama
Lievejärvi*

PEIKONTARHA

Yhden naisen taloprojekti

"Tiedätkö kun sanotaan, että ihminen on mitä syö. Niin myöskin kyllä ihminen on mitä se näkee. Että jos tämmöstä tyyntä vettä ja aurin-gonnousua ihmettelee, niin ei jotenkin viitsi ihan kauheaa aamukiukkua tässä ottaa päälle. Luin joskus, että silmien kautta menee aivoihin paljon mielialaan vaikuttavaa dataa, ja se että jos näkee pitkän etäisyyden päähän, auttaa keskittymään ja ratkaisemaan muita pulmia, kun aivojen ei tarvitse koko ajan skannata lähellä tapahtuvaa liikettä ja olla valmiustilassa puolustamaan itseään vaikka päälle käyvältä laitapuolen kulkijalta. Niin silloin on aivokapasiteettia pohdiskella muita kivempia asioita. Miettikääpä mitä tämä tekee kun kertaantuu joka päivä koko elämän ajan. Eikä nyt ollu mikään keskustapuoluen maallemuuttokampan-ja. Mutta ootteko miettineet tätä siellä metroissanne." - Ote Sannan Instagram tililtä: Peikontarha

Sanna Ruokola, puualan artesaani ja insinööri, sydämestään luontoihminen, sanoo miettineensä kotikonnuille muuttamista enemmän ja vähemmän aktiivisesti muutaman vuoden. Onneksi hän on ehtinyt asua muuallakin, niin ettei ole sitä harhaa, että ruoho on vihreämpää jossain muualla. Aina Lapissa mökkireissuilla ollessaan hän koki niin hyvää oloa, että mielti, miksei voisi asuakin niin kuin mökillä. Avara, korkea tupakeittiö, pari huonetta, sauna ja paljon säilytystilaa urheiluvä-rusteille, isot ikkunat ja järvimaisema. Siitä se yhden naisen taloprojekti lähti.

Lapsuudenkodin ja nykyisen työpaikan (Ruokolan puu/RuokoDesign) lähistöllä oli kaksikin potentiaalista tont-tivaihtoehtoa. Peikontarha oli valmiiksi autotien lähellä, tasaisella tontilla ja Pukarajärven rannassa. Alue oli ollut suvun omistuksessa pitkään, joten Sanna osti 2 hehtaarin tontin. Siinä oli aikanaan laiduntanut Peikko-niminen sotaveteraanihevonen, josta on olemassa paljon tarinoita. Siksikin se tuntui sopivalta paikalta. Tontilla on myös vanha purkukuntoinen sauna ja hieno hirsiaitta, josta löytyi Peikon valjaita ym, joista Sanna suunnittelee ehkä jotain kivaa sisustukseen. Talon puutavara on kaadettu isopapan huolella hoitamasta metsästä, mikä sekin lisää talon tunnearvoa. Juuret ovat Sannalle tärkeitä.

Sanna tutkaili aluksi valmistaloja, mutta koska ei löytänyt mieleistään, hän päätyi suunnittelemaan itse oman talonsa. Koska puuta sai ostaa läheltä ja kaikki mah-dollisuudet puun työstämiseen olivat lähellä, se rupesi kuulostamaan parhaalta ja edullisimmalta vaihtoehdolta. *"Suunnitteleminen oli ihanaa, kun sai miettiä ikkunoi-den suhteet ja kaiken tontin ja ilmansuuntien mukaan."*

Hän palkkasi isänsä Vesa Ruokolan muutamaksi kuu-kaudeksi avukseen, jolloin tehtiin perustukset, runko ja katto. Maansiirtohommiin ja muihin projekteihin löytyi tekijöitä lähipiiristä. Sähkö- ja putkitöihin piti löytää ulkopuolista apua. Mutta pääosin tekijät löytyivät oman kunnan alueelta.

Sanna kertoo, että varsinaisesti hänellä ei ollut aikatau-lua, vaan tehtiin sitä mukaa kuin ehdittiin ja jaksettiin. Välillä saattoi tehdä muitakin töitä. Toki ennen talvea

yritettiin saada eristykset valmiiksi ja talo lämpimäksi. Lämmitysjärjestelmän viivästyminen oli oikeastaan ainoa suurempi vastoinkäyminen. Huhtikuussa tilattiin lattiakiertoinen poistoilmalämpöpumpulämmitys, mutta se saatiin vasta jouluksi. Onneksi isä oli muurannut va-raavan takan, joten lämpö pysyi pirtissä, ja rakentamista saattoi jatkaa. Toinen takaisku oli ensimmäisen kaivetun kaivon kuivuminen. Uudessa kaivossa näyttää onneksi riittävän vettä.

Ennen joulua, kun oli pimeää ja kylmää, oli raken-taminenkin kaikkein synkimmässä vaiheessaan. Mutta kevättä kohden rupesi tuntumaan, että kyllä tämä tästä. Nyt Sanna toteaa olevansa tosi onnellinen ja tyytyväinen lopputulokseen, vaikka viimeistely onkin vielä pahasti kesken. Kaapinovia, liukuovia ja hyllyjä puuttuu, esimerkiksi. Hän toteaa olevansa onnekas, sillä kaikilla rakentajilla ei ole näin hyviä olosuhteita, kun kaikki mahdolliset koneet ovat olleet puolen kilometrin päässä Ruokolan Puussa. Sanna sanoo inspiroituvansa voides-saan testailla erilaisia puulaatuja mm. kaappien oviin. Kaikki sisustuksessa käytetty on Sannan omaa tuotan-toa. Hän haluaa kodin olevan yksinkertaisen, selkeän ja toimivan. Esim. eteisen laatikosto lienee ainutlaatuinen, sillä Sanna on rakentanut laatikoiden etulevyt palape-lin tavoin tekemiensä leikkuulautojen hukkapaloista. *"Hauskaa, joskin aikaavievää"*, Sanna toteaa.

Toinen hauska yksityiskohta on tavallaan vahingossa syntynyt lokerikko olohuoneessa makuuhuoneen oviau-kon yläpuolelle levyn loppuessa sopivasti kesken. Täl-lainen leikittely näyttää Sannalle ominaiselta. Jos jokin

ei onnistu yhdellä tapaa, toinen voi olla yhtä hyvä. Tosin pianoa varten oli ajoissa suunniteltu tarpeeksi pitkä ehjä seinä.

"Tässä kuoriutuu itsestä semmonen yllättävän rento ja luova sisustaja. Jotenkin kun talo on pitkälti kasassa ja oikeasti kaikki vaikeimmat ja rakenteiden kannalta merkittävät vaiheet on hoidettu, niin sisäpinnathan on ihan semmosta liihottelua. Eihän niillä ole oikeasti juuri mitään väliä. Semmosta hauskaa leikkiä, että tulispaa käytännöllinen ja esteettinen, mutta jos ei vaikka tulekaan niin ei siihen maailma taida kaatua. Loppuvaiheen ratkaisut tuntuu lutviutuvan ihan tyylillä: tota matskua jäi yli, teen siitä. Tai että jostain löytyi hylätyt tommoset, keksin niistä jotain. Se on vaan pintaa, ja sitä voi uusia ja puunata vuosien saatossa."

Sanna sanoo rakentamisen aikaisia Instagram-päivityksiään terapiaksi, ja sitä ne ovat myös lukijoille ainakin sellaisille, joilla on kokemusta rakentamisesta. Kutkuttavan hauskoja.

Sekoita kulhoon:

- 4,2 l vettä
- 20 kg lattiatasoitetta
- Hyppysellinen stressiä
- Lisää vielä vähän vettä
- Vispaa niin maan turkasesti

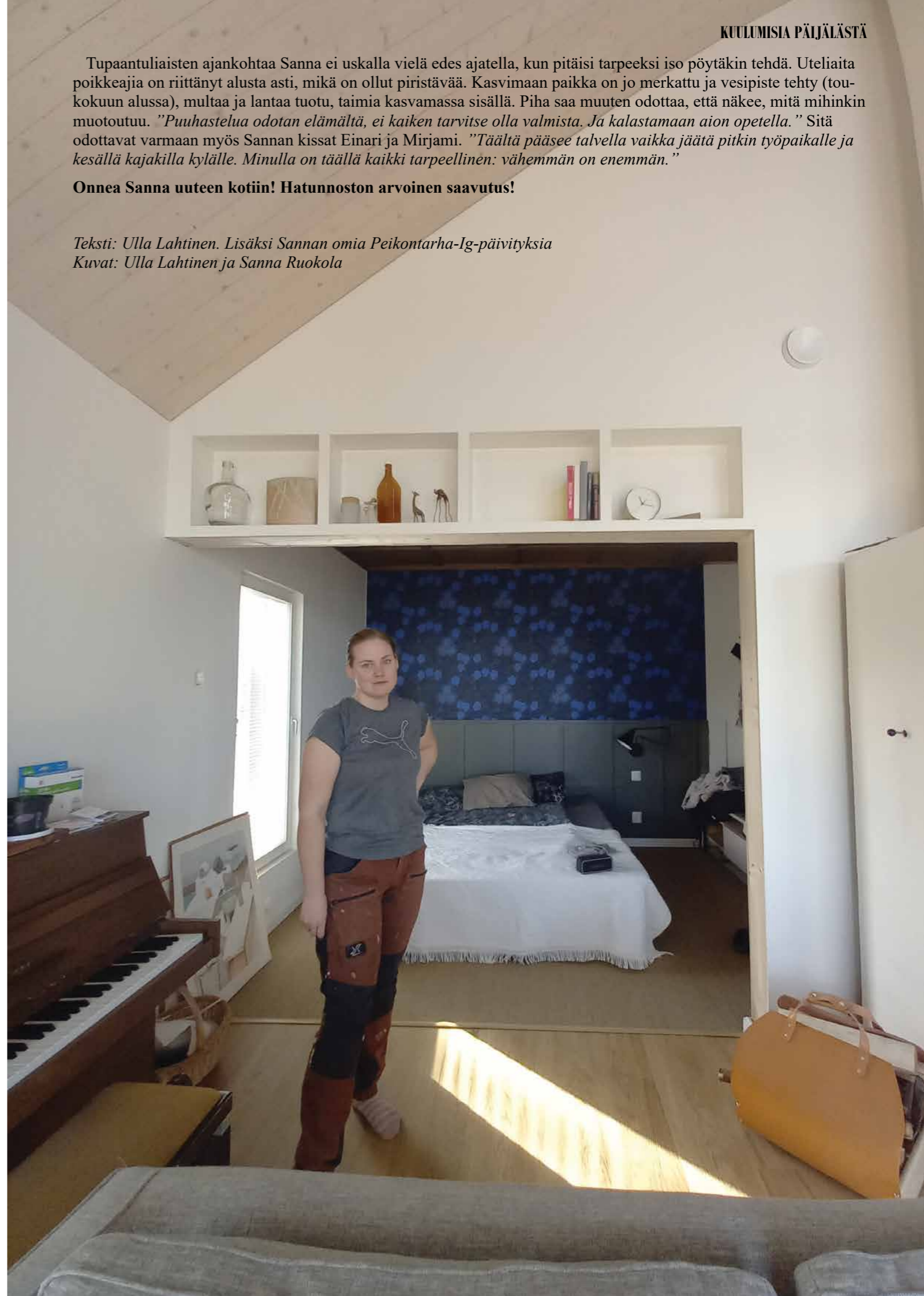
Kaada lattialle , toivo parasta, toista 16 kertaa, nauti maisemista ja tartu hetkeen, maksa verot ja älä syö semmosia sieniä mitä et tunne. Äläkä juttele ventovieraille. Älä tyri nyt.

Tupaantuliaisten ajankohtaa Sanna ei uskalla vielä edes ajatella, kun pitäisi tarpeeksi iso pöytäkin tehdä. Uteliaita poikkeajia on riittänyt alusta asti, mikä on ollut piristävää. Kasvimaan paikka on jo merkattu ja vesipiste tehty (tuo-kokuun alussa), multaa ja lantaa tuotu, taimia kasvamassa sisällä. Piha saa muuten odottaa, että näkee, mitä mihinkin muotoutuu. *"Puuhaistelua odotan elämältä, ei kaiken tarvitse olla valmista. Ja kalastamaan aion opetella."* Sitä odottavat varmaan myös Sannan kissat Einari ja Mirjami. *"Täältä pääsee talvella vaikka jäätä pitkin työpaikalle ja kesällä kajakilla kylälle. Minulla on täällä kaikki tarpeellinen: vähemmän on enemmän."*

Onnea Sanna uuteen kotiin! Hatunnoston arvoinen saavutus!

*Teksti: Ulla Lahtinen. Lisäksi Sannan omia Peikontarha-Ig-päivityksiä
Kuvat: Ulla Lahtinen ja Sanna Ruokola*

OLLIN PAJALLA

monta rautaa tullessa

Mikon ja Ollin mallina olleita puukkoja (vasemmalta oikealle): Mikon siperialainen jakuuttipuukko ja perinteinen Tommipuukko, sekä Ollin pohjoiskarjalalainen puukko, Suomi 100 -puukko, Vöyrin puukko, tukkilaisten puukko (uittokuvio) ja iso uittomiesten puukko (uittoleimoja, kahvan sisällä 8 helisevää haulia).

Olli Lehdon paja on metsän siimeksessä Orivedentien varrella. Pajaa ja muita rakennuksia sen ympärillä on rakennettu 70-luvulta asti pikkuhiljaa kaveriporukalla ja talkoilla ja kierrätysmateriaaleista ennen kuin kierrätys-sanaa edes tunnettiin. Moni on sittemmin viettänyt päivän tai useamman Ollin pajalla sepän sällien opissa. Olli Lehto kertoi, että 1990-luvun lopulta pajapäiviä pidettiin 16 peräkkäisenä vuotena. Sen jälkeen satunnaisemmin -koronakin on vaikuttanut asiaan.

Aiemmin opettajana on toiminut kuuluisa puukkomestari Taisto Kuortti, mutta tänä vuonna Olli halusi antaa tilaa uudelle sukupolvelle. Hän sai opettajaksi Lahden muotoiluinstituutista valmistuneen tuotesuunnittelija Mikko Toivion, joka on pikkupojasta asti ollut isänsä Veikon kanssa vakiovieras Ollin pajalla. Pojan innostuessa sepän hommista isä ja poika rakensivat oman pajan, jossa Mikko on tehnyt puukkoja harrastuksena niin yksityisille kuin yrityksillekin.

Paikalla Ollin pajalla oli toukokuisena lauantaina kymmenkunta sepän oppilasta, joista osa oli kannustusjou-

koissa tai muuten vaan katselemalla oppimassa. Muutenkin pajalla oli avoimet ovet. Oppitunnin viralliseksi aiheeksi Mikko oli valinnut taskukokoisien sorkkaraudan tekemisen, mutta jotkut tekivät muutakin omiin tarpeisiinsa. Puukon tekemiseen tarvitaan enemmän taitoa. Siinä ei riitä terän muotoilu ja hionta, vaan sen jälkeen kuumaa terää pitää ensin karkaista ja sitten päästää, jotta terä ei ole liian kova vaan sopiva teroitettavaksi. Siinä tarvitaan ehkä muutaman puukon kokemusta, että näkee, milloin terä on "harakan pyrstön värinen", kuten Olli kertoi.

Kuumassa ahjossa oli monta rautaa tullessa. Sepät ja apulaiset takoivat punaista rautaa mieleiseensä muotoon, ja harjoitus sai aikaan mestareita. Toimittajakin oivalsi seppiä katsellessaan, mistä tutut sanonnat ovat saaneet alkunsa. Hyvällä sepällä pitää olla monta rautaa tullessa, ettei mene turhaa aikaa odotteluun. On taottava, kun rauta on kuuma, kylmä on turha takoa. Voi vain kuvitella, millainen on työntekijä, jota sanotaan "kylmän raudan sepäksi". Ja kukaan ei varmasti ole seppiä syntyessään, vaan taito karttuu tekemällä. Tajusin myös, että sepän ja hänen apulaisensa yhteistyö on tärkeää: hyvä apulainen osaa vaistota sepän aivoitukset. Seppi pitelee pihdeissään kuumaa metallia ja apulaisen tehtävä on osata lyödä oikeaan kohtaan. Senkin opin, että suomalainen puukko tunnetaan puukkona muissakin kielissä.

Päivän tuotoksia

Kuhmoisiin vasta muuttanut Pekka Sandberg ihastui Mikko Toivion jakuuttipuukkoon ja takoi itselleen samanlaisen puukonterän. Sen terä on toiselta puolelta suora, toiselta vinoksi hiottu, suoralla puolella on koristeellinen uurre.

Matti Åkerlind on sepän poika Päijälästä. Hän on laittanut kuntoon isänsä vanhan pajan, jossa on myös harrastanut sepän töitä. Ollin pajalla hän kävi ensimmäisen kerran parikymmentä vuotta sitten ja on tehnyt mm. 20-30 puukkoa, joista osa tosin on vielä vaiheessa. Terän lisäksi kun puukkoon pitää tehdä vielä kädensija ja tuppikin. Tällä kertaa Matti teki kätevästi sorkkaraudan.

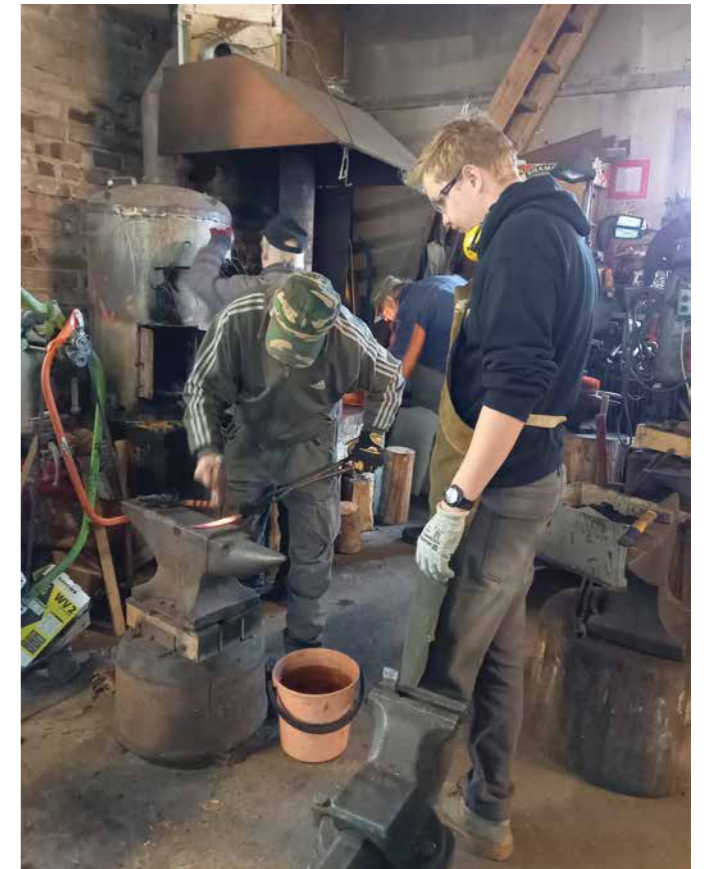
Veikko Toivio takoi sorkkaraudan poikansa opissa. Hän on tutustunut Olliin jo kauan sitten Tampereella VR:n taidekerhossa, jossa toimi opettajana. Hän esitelti pajalla taiturimaisesti puusta tehtyä kalapuukon tuppeaan, joka oli kalan muotoinen ja nivelletty niin, että se näytti heiluttelevan pyrstöään.

Tällä kertaa kurssin ainoa nainen oli Aino Peltonen, myös Ollin tuttu VR:n taidekerhosta, vanha konkari. Hän löysi pajan pihalta kananverkkoa, josta rakensi orkideoilleen korit, sekä rautapuikkoja, joista teki puuhun ripustettavat kannattimet orkideakoreille kesän ajaksi.

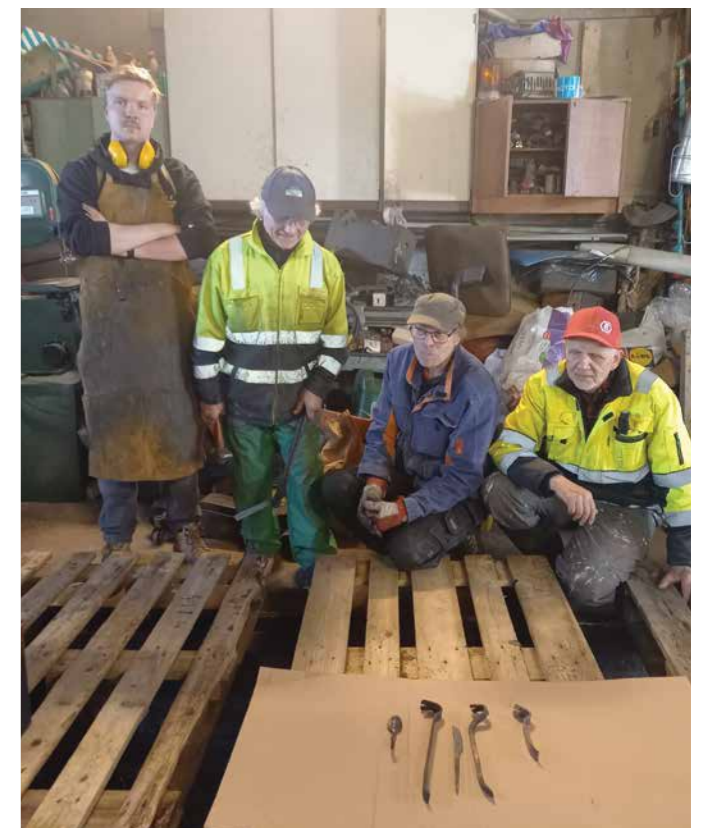
Opettaja Mikko Toivio itse teki sorkkaraudan lisäksi kokkiveitsen terän ja tulevalle anopilleen seinäkoukun.

Pääseppiä Olli Lehto lämmitti sepille savusaujaa ja viihdytti kävijöitä tarinoillaan. Ollin paja on salaperäinen paikka täynnä jännittäviä muistoja ja tapahtumia. Sieltä moni on löytänyt itselleen hienon harrastuksen ja hyviä ystäviä.

Teksti ja kuvat: Ulla Lahtinen

Pekka Sandberg takoo Mikko Toivion ohjeistaessa

Osa seppioppilasta ehti karata aikaansaannoksineen. Kuvassa jäljelle jääneet Mikko Toivio, Olli Lehto, Matti Åkerlind ja Veikko Toivio.

JUHANNUSMENU

a'la Sarin Kotikahvila

Sari Liehu on osa-aikapäijäläläinen kahvilayrittäjä. Hän perusti Tmi Sarin Kotikahvilan v. 2006 kirkonkylän ”pikkukahvilaan”, joka noin 10 vuotta sitten laajentui nykyiseen kokoonsa ja aloitti myös lounastarjonnan. Myös joululounaita sekä joitain äitienpäivä-/isänpäiväbrunsseja on ollut. Sieltä saa itsetehtyä, suolaista ja makeaa kahvileipää ja tilauksesta kakkuja ym. sekä lounasta. Kahvilaa vuokrataan myös kokouskäyttöön ja pieniin yksityistilaisuuksiin.

Tarjonta on laajentunut vähän tunnustellen, mikä asiakkaita voisi kiinnostaa. Pitopalvelua on tehty kysynnän mukaan, ei suuresti markkinoiden. Työntekijöitä on vaihtelevasti/tarpeen mukaan 1-5.

Kahvila on avoinna tällä hetkellä ke-pe; lauantaisin, riippuen onko siinä tai muualla yksityistilaisuutta.

Skagenröra saaristolaisleivällä (n. 12 kpl)

- 200 g katkarapuja
- 1/2 dl majoneesia
- 1/2 dl creme fraisea
- 1 dl hienonnettua tilliä
- mustapippuria, punasipulia

Sekoita aineet ja laita leivälle.

Mansikka-mozzarellasalaatti

- rucolaa
- pinaattia
- kevätsipulia
- mozzarellaa
- mansikkaa
- melonia
- balsamicoa, oliiviöljyä
- tomaatti-yrttimaustetta

Täytetyt broilerin rintaleikkeet

Täyte:

- fetaa
- valkosipulituorejuustoa
- aurinkokuivattu tomaatti -tuorejuustoa
- punasipulia

Sekoita ainekset tahnaksi. Leikkaa rintaleikkeisiin viilto täytteen taskua varten ja laita täytettä taskuun.

Laita vuokaan. Ripottele leikkeiden pintaan mausteita oman maun mukaan. Paista uunissa, kunnes kypsä. 180 astetta, 45 minuuttia riittää, jos käytät leikkeet ensin pannulla.

Tarjoile lisänä uusia perunoita ja kasviksia.

Raparperi-toscapaistos

- 500 g raparperia
- 1/2 dl sokeria
- 1/2 rkl maissitärkkelystä
- 1 tl vaniljasokeria

Voitele halkaisijaltaan 24 cm:n vuoka. Kuutioi raparperit ja levitä vuokaan. Sekoita sokeri, maissitärkkelys ja vaniljasokeri keskenään ja ripottele seos raparperien päälle.

Kauratosca päälle:

- 150 g voita
- 2 dl sokeria
- 1/2 dl vaaleaa siirappia
- 1/2 dl kermaa
- 3 dl kaurahiutaleita
- 1 1/2 dl vehäjaujoja
- 1 tl leivinjauhetta

Sulata voi kattilassa, lisää sokeri, siirappi ja kerma. Ota kattila liedeltä ja lisää loput aineet joukkoon. Levitä kuorrutus raparperien päälle. Paista 200 asteessa 25-30 minuuttia.

Tarjoa piirakka jäätelön tai vaniljakastikkeen kera.

Maukasta keskikesän juhlaa!

Ohjeet: Sari Liehu

Kuvat: Riikka Liehu

LEPPÄKOSKEN MUMMO KERTOO

Eeva Honkanen muistelea

Ajatuksissani istun mummon kanssa puutarhakeinussa, sireenien varjossa. Aurinko porottaa kuumasti pihalle ja puutalon lämmin seinä ja pihan hiekka tuoksuvat kesäpäivälle. Siinä keinussa istuessani koen lämpöä, jota on vain mummon luona.

Särkyneet sydämet kukkivat ja puutarhan raparperipenki on pula-ajan lapsen karkkihylly. Siirrymme sisään, sillä mummon hiivaleipäaikina on varmaan jo kohonnut paistokuntoon ja kohta ihana, vasta paistetun leivän tuoksu leviää keittiöön. Saan maitokahvia ja lämmintä hiivaleipää, johon sulava voi imeytyy. Missään ei ole niin hyvää leipää, kahvia tai raparperihiivettä kuin mummon luona. Aurinko heijastaa säteitään ruutuikkunasta raidalliselle räsymatolle, schwardswaldilaiskello tikittää ja lyö, pendeli heilahtelee tasaiseen tahtiin. Mummo on tarkka kellon vetämisestä; punnuksia on kannateltava, kun kelloa vedetään ja sille annetaan uutta aikaa tikitettäväksi. Kukaan muu kuin mummo ei saa koskea kelloon.

Mummo kertoo

Mummoni Agnes Dagmar Salokangas, omaa sukua Ojanen, syntyi Kuhmoisten Päijälässä, Leppäkosken Myllärinpirtissä heinäkuun heleään aikaan, 20.7.1883 ja kuoli Helsingissä 14.3.1959. Toisen nimensä mummo sai Suomen suuriruhtinaskunnan pidetyn keisari Aleksanteri III:n puolison, Tanskan prinsessa Dagmarin mukaan. Lapsuudesta mummo ei paljon puhunut, ehkä se oli ajan tavan mukaan niin työntäyteinen, että oikeata lapsuutta ei ollutkaan. Agneksella oli yhdeksän sisarusta ja perheen vanhimpana lapsena hän varmaan joutui toimimaan lapsenlikkana ja Maria-äidin apu-tytönä. Myllärinpirtin palvelija teki perinteiset piian työt, hoiti lehmän, lampaat ja kanat sekä teki ruokaa suurelle perheelle.

Mummo oli nuorena kaunotar, myllärin kaunis Agnes. Nuoruutensa päiviä hän eli kuin kuka tahansa hämärläistyttö. Hän tapasi kylän nuoria ja kävi tanssimassa. Purpuri oli siihen aikaan suosittu tanssi. Vaarini, Jalmari Salokangas harrasti haitarin soittoa ja toimi usein tansseissa pelimannina. Agneksen nähdessään, hän taisi ihastuksissaan vinkauttaa muutaman vikaäänän soittopeleistään. Toiveiden tyttö pyöri purpurin kaarroksia toisen pojan kanssa, ja nuori jalka lensi liitävässä tanssissa. Sillä hetkellä Jalmari päätti, että tuo tyttö on saatava! Vähitellen yhdessäolo alkoi kehittyä, tavattiin tansseissa, mutta voi, pelimanni istui melkein aina pelimannin penkillä ja Agnes pyöri muiden poikien kanssa tanssilattialla punainen silkkinauha hiuksilla liehuen. Pelimannipoika

pani kuitenkin toimeksi ja hankkiutui kauniin ihastuksen kohteensa seuraan. Hän saattoi Agneksen illan hämyssä tansseista tai nuorisoseuran iltamista Myllärinpirtille. Niin kului jonkin aikaa ja Jalmari päätti, että on pidettävä kiirettä, jos ei halua menettää kaunista tyttöä toiselle pojalle. Pariskunta käveli tuoksuvana kesäiltana Leppäkosken ja Oriveden välistä maantietä. Tien varrella oli iso, tasainen kivi, jonka päällä usein istuskeltiin. Kivelle kiivettiin taas kerran, Jalmari otti neitoa kädestä ja siinä kivellä se tapahtui: ”Agnes, armas tyttöseni, ystäväni, tuletko minulle, tuletko vaimoksi, ikiaikaiseksi ystäväkseni?” kysyy Jalmari. ”Tulen”, vastaa Agnes kainosti hymyillen. Kun Jalmarilta vanhana kysyttiin, mihin hän Agneksessa ihastui, vastasi tämä: ”Hän oli niin kaunis”. Agneksella oli muitakin ihailijoita, yksi heistä oli tukkipomo Kalle Järvinen. Toinen kosiomies oli liuskekivitehtaan mestari Väinö Wessman, jolta mummo sai lahjaksi hienon valokuva-albumin.

Elämä ei ollut pelkkää tanssia vaan työn ohella piti käydä myös kirkossa, se oli velvollisuus. Kirkkomatkat Kuhmoisiin tai Längelmäen kirkolle olivat pitkiä. Mummo kertoi, että kesäisin matka tehtiin paljain jaloin kävellen, koska kenkiä säästettiin. Kuhmoisissa on Kenkimäkarkii-niminen paikka. Nimi johtuu siitä, että kirkolle kiiruhtavat kyläläiset sunnuntaiaamuna laittoivat siinä kengät jalkaansa. Kirkossa käynti oli monille samalla huvimatka, virkistävää vaihtelua arkisen työn lomaan ja se oli myös mahdollisuus tavata tuttuja. Joulukirkkoon herättiin aikaisin aamulla ja yöunet jäivät vähäisiksi. Mummo kertoi, että jouluna kirkossakäynnin kohokohtia oli kotimatkan kilpa-ajo. Hevoset ravasivat, lumi tuprusi ja aisakellot helisivät. Uskottiin, että voittajan talo, karja ja viljelykset menestyvät tulevana vuonna. Matkoilla sattui joskus niinkin, että kova vauhti päättyi lumikivonokseen. Papit tuomitsivat kirkkomatkojen kilpa-ajot ja kilpasoudut jo 1840-luvulla, mutta kirkossa kävijät eivät suostuneet luopumaan tavasta.

Vaarini Jalmari Fritjof Salokangas

Puuseppä Jalmari Fritjof Salokangas oli syntynyt 4.3.1884 Sahalahden Vehkalahdella. Jalmari oli ko-meaa, vaaleakiharainen mies niin kuin Agneksen isäkin, Herman-mylläri. Puuseppä toimiensa ohella Jalmari otti Leppäkoskella osaa työväenyhdistyksen toimintaan ja

toimi muun muassa kunnan elintarvikelaitekunnassa. Hän oli mukana perustamassa Päijälän Osuuskauppa r.l. -nimistä liikettä, joka toimi Leppäkoskella. Jalmarin lapsuudesta minulla ei ole tietoja ja nuoruudestakin vain soittoharrastus ja Agneksen valloittaminen.

Jalmarin isä oli räätäli Adolf Juho Henrikinpoika Sahlstèn (1842-1919); hän oli suomentanut nimen Salokankaaksi. Räätäli toimi itsenäisenä ammatinharjoittajana kansanomaisen kyläyhteisön piirissä 1900-luvun alkukymmenille asti. Räätäli tuli taloon siinä järjestyksessä kuin häntä oli käyty työhön pyytämässä. Hän tuli yksin tai oppipoikansa kanssa valmistamaan puuiksi kotikutoisen villa- tai pellavakankaan. Jalmarin äiti oli Olga Kustaava, omaa sukua Ärling.

Isovanhempieni yhteinen elämä alkaa

Agnes Dagmar Ojanen ja Jalmari Fritjof Salokangas vihittiin 2.12.1911. He rakensivat naimisiin mentyään talon Lammelasta vuokratulle maalle. Vastapäätä sijaitsi Rukoushuone ja sen takana kohisi joki Ylälampeen. Huumorimielessä Jalmari nimesi talon Kitulaksi: ”Kun se elämä on niin kituliasta”. Pariskunta muutti Kuhmalahdelle. Siellä syntyivät lapset, Paula 1912 ja Liisa 1913. Vuonna 1915 syntyi Kaisa, joka kuoli pienenä kurkkumätään. Sisällissodan aikana, vuonna 1918, syntyi poika, Keijo. Salokankaat muuttivat Helsinkiin, Vallilaan vuonna 1921 ja Anni syntyi samana vuonna. Helsinkiin tultuaan Jalmari sai työpaikan puutyön opettajana ja työmestarina Helsingin keskusvankilassa, joka sijaitsi Hermannin kaupunginosassa.

Ammattitöidensä lisäksi Jalmari teki myös kotona erilaisia puutöitä ja rakensi soittimia. Lapsuudessani mummolla oli vielä tallessa kaksi vaarin tekemää sitraa. Niistä puuttui kieliä, mutta lapsen sormet mielikuvitus loihitivat niistä kuitenkin mitä kauneimpia sävelmiä. Vaari oli taitava haitarisoittaja ja sen lisäksi hän soitti mandoliinia. Lieneekö ilmassa ollut vielä herännäisai-kojen puritaanista henkeä, kun erityisesti mandoliinin soittamista pidettiin ”syntisenä”. Perhe ehkä paheksui sitä ja Jalmari jätti vähitellen mandoliinin. Jalmari oli kätevä käsistään ja lähtiessäni sotalapiseksi Ruotsiin sain vaarin tekemän pienen kapsekin ja kengät. Leppäkosken Leppämäki on vaarini rakentama kesämökki. Se sijaitsee edelleenkin paikallaan, jonkin matkan päässä jo puretusta Myllärinpirtistä.

Vuodet kuluivat , mutta mummola oli elämäni lämmin ja tyyni turvasatama ja mummon tarinat kiehtoivat mieltä. Kävin usein kuuntelemassa hänen kertomuksiaan menneistä ajoista. Minulla on lämpöisenä muistona hiljainen, vaatimaton mummoni. Tukka oli harmaa ja niskassa tiukkaan letitetty nuttura. Vaateparsa oli yksinkertainen, harmaa hame ja hänen itse taidokkaasti kutomansa villatakki, ruskeat villasukat ja mustat kengät. Villasukat minua lapsena kesällä ihmetyttivät, mutta reumatismi oli runnellut sormien nivelet ja särkyä oli varmaan jaloissakin. Mummo istui usein keittiönsä ikkunan edessä pöydän ääressä mietiskellen ja katsellen

pihalla kesätuulella keinuvia sireenipensaita, syksyn kultaisia, pyrynä lentäviä lehtiä tai pakkasen huurruttamia puita. Ajatuksissaan hän palasi nuoruuteensa, Leppäkosken partaalle ja Myllärinpirttiin, menneisiin, muistojen kirkastamiin päiviin.

Teksti ja kuvat: Eeva Honkanen, Kirkkonummi

Yllä Mummoni Agnes Salokangas (o.s. Ojanen). Alla Vaarini Jalmari Salokangas 1930-luvulla Myllärinpirtin pihalla.

NIEMISEN RISTO MUISTELEE

alkutaipaleitaan uutena päijäläläisenä

Juttu on julkaistu Päikkärissä 2010 osana juttukoostetta - Väkirauhan aikaan Päijälässä 70 vuotta sitten. Julkaisemme kirjoituksen uudelleen Riston muistoa kunnioittaen.

Kuusivuotiaana minusta tuli päijäläläinen.

Kaakon Ilmarin kuorma-auton hytistä näin Päijälän ja Salinin mutkan ensimmäisen kerran. Matkasta Alasen talosta Leppäkoskelle ei lapsenmieheni ole muistikuvia jäänyt, mutta elämyksen on täytynyt olla vaikuttava. Ilmari ajoi tukkeja Salinin notkosta ja paluukuormassa minäkin sitten pääsin Päijälään ja Salinin mökkiin.

Kuhmoisten holhouslautakunta oli valinnut Lyydia Salinin minun holhoojakseni ja se oli minun kannaltani hyvä valinta. Lyyti oli hyvä ihminen ja Salinin mökissä oli lämmin ja hyvä henki. Muistan hyvin kun saavuin mökkiin, niin Lyyti oli keittänyt tuloni kunniaksi kahvin ja pöydässä oli myös valkoista leipää, jota topattiin kermakahviin. Se vasta oli herkkua pikkupojalle, sillä enhän minä sellaiseen ollut tottunut.

Silloinkin oli talvella ankaria pakkasia, ja sen muistan, kun uuteen kotiin tullessani Salinin mutkassa oleva joki oli vielä avoin. Joki jäätynyt pian tuloni jälkeen ja myöhemmin sain Lyytin kerkalla luistella joen jäällä.

Salinin mökissä piti kortteeria myös muutama miilunpolttaja. Heillä oli hiilimiilu Leppäkosken talon maalla, nykyisen rivitalon takana. Puuhiiltähän käytettiin sota- ja pula-aikaan autojen polttoaineena. Minäkin pääsin usein katsomaan, miten miilua poltettiin.

Miilunpolttajilla oli myös Salinin kammarissa veivigramofoni ja se oli pikkupojalle ihmeellinen vekotin. En muista mitä lauluja grammari soitti, mutta syntisenä vehkeenä Lyyti sitä piti.

Siitä se alkoi Salinin Ristona oleminen, Ristona, joka kerkisi joka paikkaan ja joka joskus saattoi jopa ehtiä pahan-tekoonkin.

Syksyllä 1940 aloitin kansakoulun Helmi ja Paavo Tennilän opetuksessa. Olinhan minä vilkas oppilas ja kyllä kai minua piti useampaan otteeseen rauhoitella, alakoulussa Helmin ja yläkoulussa Paavon toimesta. Alakouluajan mieleenpainuvimpia hetkiä oli kun opettaja laulatti meitä antaakseen arvosanan laulutaidoistamme. Minun vuoroni kun tuli, niin hetken kuunneltuaan opettaja pyysi lopettamaan ja kielsi minulta laulamisen. En sen jälkeen suostunut laululle suutani avaamaan koko kansakoulun aikana. Laulunumerokseni jäi 4 ja siihen aikaan se laskettiin myös todistuksen keskiarvoon.

Teksti: Salinin Risto

1.9.1934 - 3.1.2023.

RIIHIGALLERIAN KESÄ 2023

On jälleen ilo päästä kirjoittamaan Virran varrelta-lehden Riihigallerian tulevasta kesästä! Tämän vuoden näyttely on minulle suuri jännityksen aihe, koska tämä on ensimmäinen näyttely jonka olen itse suunnitellut ja koonnut aivan alusta lähtien. Kesän näyttelyn suunnittelu alkaa oikeastaan jo heti edellisen näyttelyn purkamisen jälkeen. Silloin mietitään mikä olisi seuraavan näyttelyn teema, ketä taiteilijoita sinne ryhdytään kyselymään ja miten asiat aikataulutetaan. Lisäksi viestintä ja markkinointi vievät nykyisin todella paljon aikaa näyttelyn eteen tehtävästä työstä. Riihigallerialla on muuten nykyään myös Instagram-sivut, käykää seuraamassa!

Tänä vuonna kesän näyttelyn teemana on luonto. Minulta kysyttiin, miksi otin teemaksi juuri sen. Siinä vaiheessa vasta pysähdyn asiaa miettimään, koska kun tämän näyttelyn kokoamista aloitin, luonto tuli todella luontevasti ensimmäisenä ajatuksena mieleen. Riihigalleria on kauniin luonnon ympäröimä ja näin jo sieluni silmin miten luontoaiheiset maalaukset ja veistokset sopivat hirsiseinä vasten.

Taiteilijoita on tänä kesänä kuusi ja heiltä tulee galleriaan niin maalaustaidetta, grafiikkaa kuin veistoksiakin.

Tiina Torkkeli tekee upeita veistoksia kierrätysteräksestä ja pronssista. Hän kuvaa teoksissaan mielellään eläimiä ja niitä onkin näyttelyyn tulossa. **Kaisa-Tuulia Tuomi** käyttää maalauksissaan öljyvärejä ja hiiltä. Häntä inspiroivat maalauksissa muun muassa ojanpiennarten unohdetut kasvit, korpimetsä ja suot. **Johanna Lumme** kuvittaa ja kirjoittaa lastenkirjoja maalaustöidensä ohessa. Hänen maalauksissaan on voimakkaita värejä, hienoja luontokuvia pohjoisen metsistä ja kukista.

Tuomo Rosenlund ja **Johanna Pohjavirta** ovat pariskunta ja tekevät digitaalisia grafiikanteoksia yhteistyöllä. He yhdistävät teoksissaan piirustusta, valokuvaa ja digitaalista kuvankäsittelyä. Teosten lähtökohdat löytyvät usein luonnosta, puista ja maisemista. Ja totta kai oman kuntamme helmi, **Nina Inkiläinen**, on tänä vuonna myös mukana kesänäyttelyssä. Nina tekee eläin- ja luontoaiheisia maalauksia sekä realistiseen, että kuvitustyyliin.

En malta odottaa Riihigallerian avajaisia. Nähdään kesällä gallerialla!

Teksti: Eeva Markkanen

RIIHIGALLERIA

KESÄ 2023

21.6. – 13.8.2023
TI-SU KLO 12-17

KAIKILLE AVOIMET AVAJAISET
TI 20.6. KLO 18-20

KAISA-TUULIA
TUOMI

TIINA
TORKKELI

NINA
INKILÄINEN

POHJAVIRTA &
ROSENLUND

JOHANNA
LUMME

PÄÄSYMÄKSU 7 €
ALLE 15-VUOTIAAT ILMAISEKSI (KORTTI TAI KÄTEINEN)

RIIHIGALLERIA SIIJAITSEE
PÄIJÄLÄN KYLÄSSÄ KUHMOSISSA
RIIHIGALLERIAN TIE 82, KUHMOSINEN

LISÄTIETOJA
EEVA MÄRKKANEN 044 793 8060

KAHVIO

(KÄTEINEN)

TERVETULOA!

TIEKIRKON KESÄ 2023

Luojan luomasta maailmasta

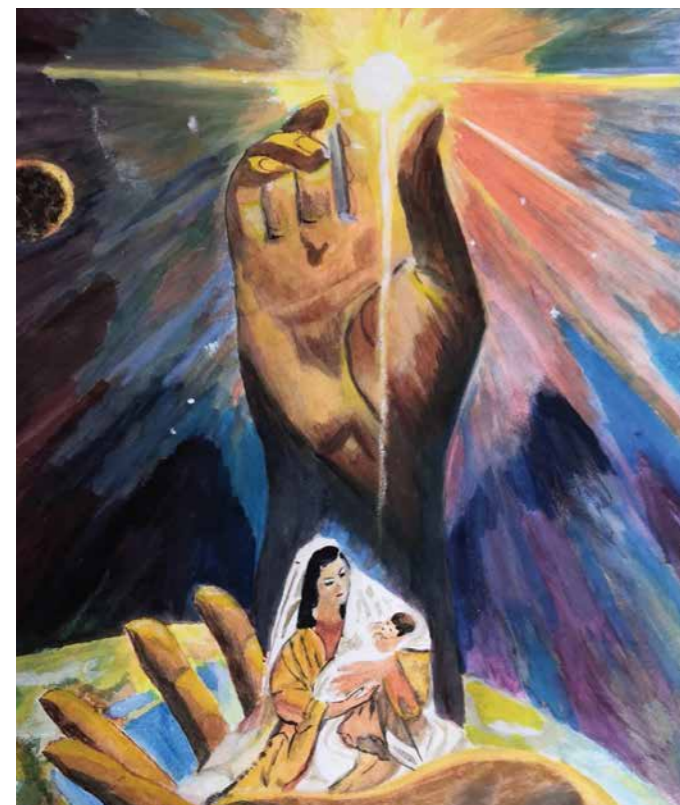
Äänekosken Taiteilijaseura ry:n puheenjohtajana viimeiset 4 vuotta toiminut Raija Kaijalainen os. Rikama, äidin puolelta Vuorenpää, on Tiekirkon tämän kesän 9. näyttelyn taiteilija. Hänellä ovat juuret vahvasti Rukoushuoneen naapurissa.

Raija Kaijalainen on tehnyt elämäntyönsä Suolahdessa, jossa hän toimi n. 42 vuotta kemikaliokauppiaina ja kosmetologina, somistaen itse liikkeensä ikkunat iloksi ohikulkijoille – siinä taustaa taiteilijuudelle.

Vuonna 2013 ystävä houkutteli häntä mukaan Äänekosken Kansalaisopiston taidepiiriin, joka nykyisin toimii Taidemuseon yhteydessä ns. Taidesolmussa. Tosin Raija koki, ettei hän osaa maalata ja vasta seuraavana vuonna hän uskaltautui ystävänsä matkaan lasten vanhat vesivärit ja piirustuslehti mukanaan. Värit ovat vuosien saatossa vaihtuneet peite-, pastelli-, akryyliväreihin ja nyt viime aikoina akvarellivärit ovat alkaneet kiinnostaa. Näyttelyn töistä suurin osa on peiteväritöitä.

Raija on ollut vauhtiin päästyään hyvin tuottelias, osallistuen lukuisiin Taiteilijaseuran vuosittaisiin yhteisnäyttelyihin ja nyttemmin järjestäen myös henkilökohtaisia näyttelyitä niin Suolahdessa kuin Äänekoskellakin. Hän tahtoo töillään kertoa Luojan luoman maailman yksinkertaisesta kauneudesta, puhtaudesta ja selkeydestä.

Tämän kesän näyttelyn nimi on JUMALAN KÄMMENELLÄ. Tämä näyttelyn samanniminen nimikkotyö syntyi joitakin vuosia sitten tarpeesta maalata joulu-

kortti, joka kertoo Joulun oikeasta sanomasta ja ensimmäisestä Joulusta; kuvat lumisista puista, kynttilöistä, himmeleistä, jouluruoista tai pukista ja tontuista eivät kiinnostaneet – vaikka kauniita olivatkin. ”Aloin selata vanhoja Joululehtiä ja löysin Pelastusarmeijan lehdestä kuvan, jota aloin muokata. Lehdessä ei kerrottu kuvan tekijästä tai taustoista. Kuvassa Jumalan kädessä oleva tähti on risti, joka osoittaa seimen lapseen”, kertoi Raija työn maalaamisen taustoista. Kuva on syvälinen ja moniselitteinen.

Taiteilijuudesta on nyt 6 vuotta eläkkeellä olleelle Raijalle tullut toinen luonto. Kotitalon yläkerta on muuttunut ateljeeksi. Aina kun koti- ja puutarhatöiltään joutaa, hän tarttuu pensseliin luodakseen uutta ympärillä näkemästään kauneudesta, tai vanhoista kirjoista ja lehdistä löytämistään mielenkiintoisista sekä puhuttelevista kuvista.

Tämä kesä on Päijälän Rukoushuoneen 10. tiekirkkokesä. Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan niin näyttelyyn kuin itse näyttelypaikkaan, Rukoushuoneeseen, jossa Tiekirkon aukioloaikoina tarjolla päiväkahvia ja tuoreita leivonnaisia. Tiekirkon avajaisissa lauantaina 1. heinäkuuta 2023 klo 14.00 on mahdollista tavata itse taiteilija ja kuulla lisää niin töistä kuin niiden taustoista. Tiekirkko on auki 1. – 30.7.23 tiistaista sunnuntaihin klo 12.30 - 17.30

Teksti ja kuvat: Riitta Hellqvist, Tiekirkkovastaava

PÄIJÄLÄN TAPAHTUMAT KESÄ-SYKSY 2023

Raamattupiiri parillisten viikkojen torstaisin klo 18 Rukoushuoneella

3.6.–29.7. Lauantaitori klo 9-11 Jaskan kirppiksen pihalla (lisää myyjiä kaivataan)

3.6.–13.8. la 9-14, su 12-15 Jaskan kirppis

Ti 20.6. klo 18-20 Riihigallerian avajaiset (ks. s. 22)

21.6.–13.8. ti-su klo 12-17 Riihigallerian näyttely

23.6. pe klo 9-10.30 Muhkulotto Leppäkoskessa (ks. takakansi)

1.7. klo 14. Tiekirkon avajaiset: Taidenäyttely Raija Kaijalainen, Jumalan kämmenellä

La 1.7.–30.7. ti-su klo 12.30-17.30 Tiekirkko avoinna (ks. s. 23)

To 6.7. klo 13 Runon ja suven päivä Pirtillä

Pe 7.7. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä: Joonatan Tola, Punainen planeetta

La 15.7. klo 9-13 Kesätori ja lastentapahtuma ym. torin yhteydessä Pirtillä

Su 16.7. klo 19 Yhteislaulu-ilta Pirtillä

Su 30.7. Rukoushuoneen kesäjuhla: klo 10 messu, ruokailu ja 12.30 iltapäiväjuhla

La 5.8. Secto Rally Finland, Päijälän erikoiskoe (ks. s. 4)

Pe 18.8. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä: Riitta Jalonen, Todistaja Brigitin talossa

Su 20.8. klo 10 Pyhiinvaellus Vehkajärven kirkosta Päijälän rukoushuoneelle

La 9.9. klo 9-13 Syystori Pirtillä

Pe 15.9. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä: Maria Turtschaninoff, Suomaa

PÄIJÄLÄN LAUANTAITORI

3.6. - 29.7.2023

LAUANTAISIN | KLO 9-11

Tervetuloa lauantaisin Jaskan kirppiksen kulmille aamukahville nauttimaan herkullisia leivoksia ja päivittämään uusimmat kuulumiset! Ostamaan kyläläisten tuotteita ja mielellään myös itse myymään! Viikon kohokohta! Älä myöhästy!

TERVETULO A PYHIINVAELLUKSELLE VEHKAJÄRVELTÄ PÄIJÄLÄÄN!

Tämä lienee yhdeksäs kerta kun vaellusporukka lähtee taivaltamaan! Vielä löytyy osittain kulkematon reitti pyhiinvaellukselle, kun lähdemme Vehkajärveltä kävellen kohti Päijälää. Aloitamme su 20.8.23 klo 10 Vehkajärven kirkossa messulla, jonka jälkeen nautimme kirkkokahvit. Sen jälkeen kävelemme Mattilantietä Kivisalmeen n.8 km. Sieltä menemme Peltovuoren kautta metsätietä tai -polkua pitkin Honkatielle, joka vie Liehuntielle. Koko reitin pituus on 17,5 km.

Pidämme taukoa, joku jakaa ”elämän sanaa” ja evästelemme aina sopivan matkan jälkeen. Pömpelillä paistelemme makkaraa. Illalla klo18 on iltahartaus ja kahvit Päijälän rukoushuoneessa.

Päijälästä on kuljetus aamulla klo 9.15 Vehkajärvelle ja illalla hartauden jälkeen takaisin. Ota omat eväät matkalle, sään mukainen vaatetus, hyvät kengät ja vesipullo! Mukana kulkee huoltoauto, johon voi jättää varusteita tai tarvittaessa hypätä kyytiin.

Tule mukaan leppoisaa seuraan kiire unohtaen! Terveisin Terhi Ratalahti, kesäpäijäläläinen p. 045 1318891

PÄIJÄLÄ-INFO

KIRJASTO

Lähikirjasto Päijälän Pirtillä, Päijäläntie 12
Aukioloajat parillinen viikko pe 9-11.30
pariton viikko pe 12.30-15; p: 044 793 8060
Kahvila avoinna huhti-syyskuussa

TORITAPAHTUMAT

Kesälauantaisin sillan kupeessa ”tois puol jokke” n. klo 9-11
Pirtillä 4x vuodessa, ks. www.paijala.fi

KIERRÄTYSPISTEET

Orivedentie 1501: Lasi, metalli, paperi, poltettava jäte.
Orivedentie-Poikuksentie :Poltettava jäte.
Sappeentie-Pirttikulmantie: Poltettava jäte
Antinkorven jätesema, Orivedentie 367: Hyöty- ja vaarallinen jäte; arki-to 15-17, arki-la 9-11
touko-heinäkuu to 15-18

YHDISTYKSET

Päijälän Seudun kyläyhdistys ry
Yhteyshenkilö pj. Leena Bragge 040 832 6131

Päijälän Kristillinen yhdistys ry
Yhteyshenkilö pj. Hannu Lahtinen 0500 304 769

Päijälän Seudun metsästysseura ry
Yhteyshenkilö pj. Mika Liehu 0500 187 180

Urheiluseura Mäkimaan Muhku ry
Yhteyshenkilö Risto Lehto 050 595 2051

VUOKRAKOHTEET JA MAJOITUS

A) Julkiset tilat tilaisuuksia varten
Varaukset pj:ien kautta. Ks. yhdistykset

Kyläyhdistyksen Päijälän Pirtti. Päijäläntie 12.

Kristillisen yhdistyksen Rukoushuone. Orivedentie 1614. (Myös Tiekirkkona heinäkuussa)

Metsästysseuran Passu. Sappeentie 867. (Myös majointus. Vuodepaikkoja 8-10+ sauna)

B) Kunnalliset rivitalot (Kaksioita ja kolmioita)
Orivedentie 1659 A-F
Tied. Alli Peltonen 0400 306 646

KALASTUSKUNNAT

Leppäkosken kalastusyhdistys
Esimies Hannu Kaleva
Kalastusluvut: Hannu Kaleva 046 956 4850
Aila Konttila 040 728 8026

Kuoksenjärven kalastusyhdistys
Esimies Kari Bragge: 0400 622 621
Kalastusluvut: Eva-Kaarina Ruokola: 040 737 8233

Hahmajärven kalastusyhdistys
Esimies+kalastusluvut: Jari Niemi: 050 530 3963

Löytäneen kalastuskunta Pitkävesi
Esimies Timo Taival: 044 566 6834, myös lupia
Kalastusluvut:
Paavo Liehu 040 736 5310
Hannu Liehu 0400 739 889
Hannu Lahtinen 0500 304 769
Seppo Kortelainen 0400 778 686
Facebook/ Löytäneen kalastuskunta

YRITYKSET

Ruokolan Puu Oy
Ovet, ikkunat, portaat ja tilauspuusepäntö.
040 824 7331
http://www.ruokolanpuu.fi

Ruokolan Metsäkuljetus Oy
Metsäalan kuljetukset ja haketus
Konekorjaamo ja metallirakenteiden valmistus
040 547 1511
http://www.ruokolanmetsakuljetus.fi

Kuhmoisten Maa ja Kiinteistö Oy
Maa-, tie-, vesi- ja saneerausrakennustyöt.
Kone-, kiinteistö ja henkilöstövuokraukset.
Liikenneohjaukset.
0400 870 386
http://www.kmkoy.fi/etusivu

Tmi Jari Niemi
Polttopuut, metsänhoitotyöt,
traktori- ja mökkitalkkarit
Telttakatoksen vuokraus
050 530 3963

Mika Tuominen
Traktori-, kaivinkone- ja metallityöt.
0400 191 1541

Petri Liehu Oy
Puun korjuu
Metsä- ja maansiirtokoneiden kuljetukset.
040 779 4457

Tmi Liehun Sora
Sora ja maanrakennus
040 580 0432

Tmi Seijan pidot
Pitopalvelu, leivonnat tilauksesta.
0400 980 292

Tuomaalan tila
Mökkivuokrausta, kanoottivuokrausta, luomukaurehiutaleita, polttopuita
www.tuomaalantila.fi
0500 304 769

Hannen hyvinvointi- ja koulutuspalvelut
Hierontapalvelut
Koirakoulutus
0400 452 524

Osuuskunta Liippa
Metsänhoitopalvelua, puunkaatoa, eräopastusta, luontomatkaailua, tilavuokrausta, kanoottivuokrausta
www.oskliippa.fi
050 536 6374 / Päivi Korhonen

RUOKO design
Puiset sisustustuotteet ja mittatilauskalusteet
www.ruokodesign.com
045 131 7045 / Sanna Ruokola

RR Kotipalvelua
Siivousta, asiointipalvelua, apua arkeen
040 778 6098 / Virpi Rasilainen

Tmi Reijo Ratalahti
Rakennusmaalaustöitä
vuosien kokemuksella
puh. 050 309 3263

URHEILU

Urheilukenttä Päijälän Pirtillä

Urheilutapahtumia: Mäkimaan Muhku,www.paijala.fi
Kanootti- ja sup-lautavuokraus: 0500 304 769 / Hannu Lahtinen
Kajakkeja, lumikenkiä, tentsile- ja puolijoukkue-teltoja: 050 536 6374 / Päivi Korhonen

LIIPAN MELONTARETKET KESÄ 23

25.6. Pitkäveden reitti päivässä
Saaresjärvi – Päijälä, n. 17 km

2.7. Pitkäveden reitin yläjuoksu
Saaresjärvi – Kereskoski, n. 10 km

8.7. Pajulanjärven-Pitkäveden reitti päivässä
Pajulanjärvi-Pitkävesi-Ojastenlahden tila, n. 15 km

13.7. Pitkäveden reitin alajuoksu (elämysreitti)
Kereskoski -Ojastenlahden tila (Pitkävesi) n.12 km

20.7. Melontaa ja pilatesta, iltaretki. Kuhmalahti- Län-

gelmävesi, Tervaniemenlahden lintualue, n. 6km
Yhteistyössä Pilates ja polku Pia Rauhalhti

21.7. Melontaretki ja Kuhmalahden taidepappilan kesänäyttely, koko päivän retki, n. 17 km
Yhteistyössä Pilates ja polku Pia Rauhalhti

27.7. Melontaretki ja Päijälän Riihigallerian kesänäyttely, puolen päivän retki, n. 7 km
Yhteistyössä Pilates ja polku Pia Rauhalhti

28.-29.7 Yöretki Pitkäveden melontareitille
Saaresjärvi -Päijälä, n. 17 km

Lisätietoja melontaretkistä: www.oskliippa.fi
050 536 6374 / Päivi Korhonen

INFOTAULUT

Kylän keskustassa, Keikkamäen kierrätyspisteellä, Mäki- maassa ja Kangasjärventien tiehaaroissa.

LÄHDE

Käynti yleisön käytössä olevalle lähteelle osoitteen Orivedentie 1645 tienhaarasta, n. 50 m metsään sisään. Ammentaminen vain paikalla olevilla astioilla.

HISTORIIKIT

Leppäkosken kohinaa -Päijälän seudun historiaa, toim. Sirkka-Liisa Ranta.

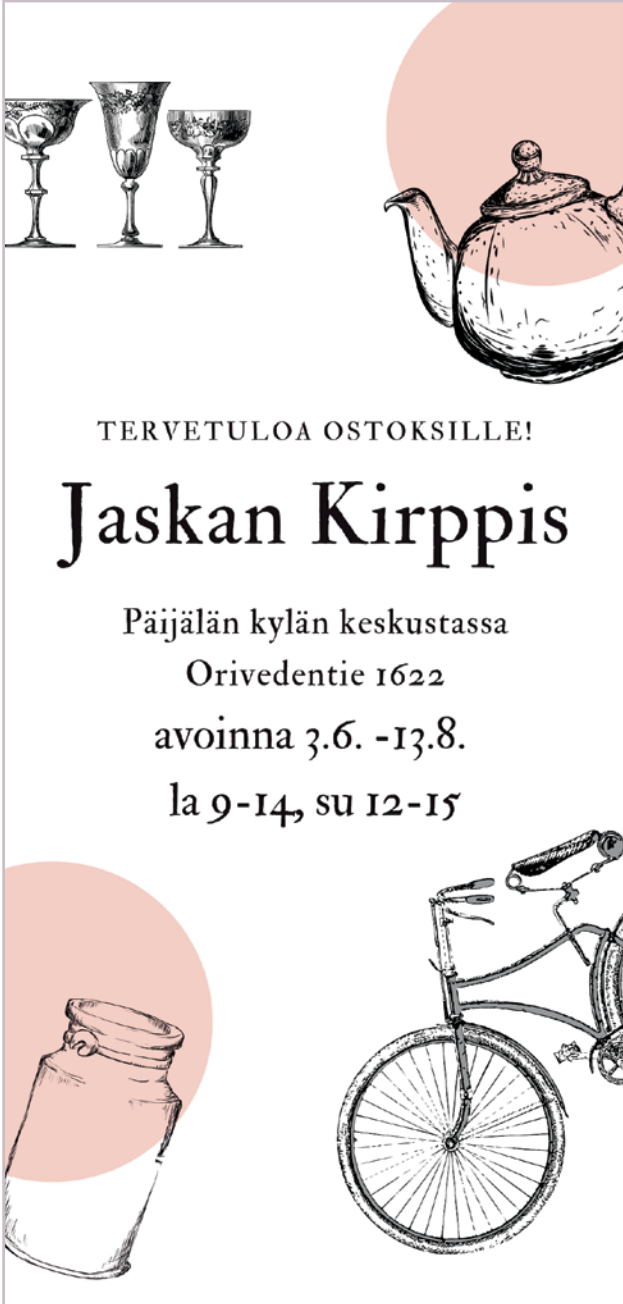
Otteita elämästä – Päijälän kristillinen yhdistys 1912-2012, toim. Kaija Taival.

Pienten on unelmoitava suuria. Riihigallerian perustajan, taiteilija Niilo Suojoen elämästä. Kirj. Sirkka-Liisa Ranta. Kirjat saatavana kirjastosta ja rukoushuoneesta.

ASIOINTILIIKENNE

Kuhmoisten kirkolle keskiviikkoisin Päijälästä 9.30, paluu Kuhmoisista 12.00. Kuljetustarpeesta on ilmoitettava viimeistään tiistaina klo 18 mennessä, puh. Kuhmoisten taksit.

KOTISIVUT www.paijala.fi
FACEBOOKISSA Päijälä-ryhmä
FB ja Instagram Visit Päijälä

TERVETULO A OSTOKSILLE!

Jaskan Kirppis

Päijälän kylän keskustassa
Orivedentie 1622
avoinna 3.6. -13.8.
la 9-14, su 12-15

MUKKULATTA

eli pallojen uittokisa
pe 23.6. klo 9.00 - 10.30.
Leppäkoskessa

Rukoushuoneen sillalta lasketaan klo 10.00 veteen 12 numeroitua palloa, jotka saavat vapaasti lipua Ylälammin poikki kohti Leppäkosken kuohuja. Voittajapallo on se, joka ekana ylittää maaliviivan ja syöksyy kosken kuohuihin.

Katsojat voivat veloituksetta veikata voittajaa ja sillalta seurata niiden keskinäistä kisaa sekä kannustaa omaa ehdokastaan.

Veikkauskonttori avataan klo 09.00. Parhaiten veikanneet palkitaan jollain sopivalla tavalla.

